

# Jan Gurba, Leszek Gajewski

---

## Czermno Kolonia, gm. Tyszowce, woj. zamojskie. Stanowisko 1

---

Informator Archeologiczny : badania 13, 153-154

---

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

pożaru/. U wewnętrznego podnóża wału stwierdzono istnienie niewielkich "koszowych" - magazynowych obiektów gospodarczych. Materiał ruchomy datowany na XII-XIII w.

Wykop 1 C - położony na kulminacji znajdującej się w północnej części wyspy. Stwierdzono tu resztki wału obronnego, podstawa o szerokości ok. 7,0 m, usypanego na izolacyjnej warstwie kory, zalegającej na zbudowanej warstwie przekładki drewnianej przesypanej ziemią, ułożonej bezpośrednio na calcu. Materiał ruchomy datowany na XII-XIII w.

Wykop 1 D - na terasie zalewowej w obniżeniu między wyspą podgrodzia, a grodziskiem, na linii łączącej południowy wał grodziska z południowym wałem /wyk. 1 B/ podgrodzia. Na głębokości poniżej 0,5 m od dzisiejszej powierzchni łąki, wystąpiła warstwa drogi /ulicy ?/ wymoszczonej drewnem. Poniżej, częściowo zalane wodą gruntową, tkwi świetnie zachowana konstrukcja dolnych części drewnianych skrzyń wału, budowanych z belek drewnianych, fragmentami z plecionki. Materiał datowany na XII-XIII w.

Wykop 1 E - na przewężeniu między "bliższą" i drugą wyspą terasową /stan. 2, bad. 1975 r./. Na głębokości 0,5-0,9 m występują warstwy zawierające materiał osadniczy /ceramika, kości, żużle, wyroby żelazne i rogowe/, zalegający na wtórnym złożu, datowany na XIII w.

Wykop 1 F - na terasie zalewowej w obniżeniu między wyspą podgrodzia, a grodziskiem, na linii łączącej północno-wschodni odcinek wału grodziska ze wschodnim skrajem wyspy. Pod warstwą torfu stwierdzono częściowo zatopione w wodzie gruntowej fragmenty konstrukcji drewnianych, najprawdopodobniej związanej z budową umocnień /wału?/. Materiał zabytkowy XII-XIII w.

CZERMNO KOLONIA, gm. Tyszowce  
woj. zamojskie  
Stanowisko 1

Archeologiczny Ośrodek  
Badawczo-Konserwatorski  
w Lublinie

Badania prowadził doc. dr. Jan Gurba i mgr Leszek Gajewski. Finansował Wojewoda Zamojski. Piąty sezon badań. Gród średniowieczny /XI-XIII w./.

Wykopiska zlokalizowano w północno-wschodnim sektorze grodu, nawiązując do wyników badań terenowych, wykonanych metodami geofizycznymi przez dr. J. Przeniosę i zespół z IHKM PAN w Warszawie.

Najważniejsze rezultaty wykopalisk przedstawiają się następująco:

1. Odstronienie niewielkich połąci nienaruszonych nawarstwień kulturowych pochodzących sprzed okresu ulokowania tu cmentarza.
2. Uchwycenie śladów zabudowy gospodarczej /?/ w postaci niskich zarysów części dolnych jam, zapewne głównie użytkowanych jako pomieszczenia typu magazynowego, w dolnych starszych warstwach.

3. Uchwycenie śladów zabudowy gospodarczej lub mieszkalnej w postaci pieca lepionego z gliny, w górnych warstwach młodszych. W przy-  
ległych do pieca warstwach znalazł się m.in. brązowy klucz do kłódki,  
żelazna ostroga platerowana srebrem /zbliżona do typu V wg klasyfikacji  
Kirpicnikova/, którą na podstawie analogii ruskich datować można naj-  
wcześniej na I poł. XIII wieku oraz brązowy trzewik pochwy miecza,  
nawiązujący do form krajów bałtyjskich.

4. Odkrycie dalszych grobów ludzkich bez wyposażenia. Należą  
one do cmentarza odsłoniętego częściowo podczas poprzednich wykopaliisk.  
W jednym z grobów znajdował się rozczłonkowany szkielet, w dwu innych  
grobach zachowały się tylko czaszki.

Materiały będące własnością Muzeum w Zamościu, do czasu opra-  
cowania zdeponowane są w zbiorach Zakładu Archeologii UMCS w Lublinie.

Badania będą kontynuowane.

DEBCZYNO, gm. Białogard  
woj. koszalińskie  
Stanowisko 6

patrz  
okres wpływów rzymskich

DEBCZYNO, gm. Białogard  
woj. koszalińskie  
Stanowisko 10

patrz  
okresy brązu

DROHICZYN  
woj. białostockie  
Stanowisko XXII "Cerkiew"

Konserwator Zabytków  
Archeologicznych  
w Białymstoku

Badania prowadził mgr Krzysztof Burek. Finan-  
sował WKZ w Białymstoku. Pierwszy sezon  
badań. Osada wczesnośredniowieczna /XII-  
XIII w. /. Ślady osadnictwa średniowiecznego  
i nowożytnego.

Podczas wykonywania wykopu gospodarczego /2 x 4 m/, na terasie  
cmentarza przycerkiewnego przy Placu Kościuszki, natrafiono na nawar-  
stwienie nowożytnie, średniowieczne i wczesnośredniowieczne. Badania  
miały charakter ratowniczy. Sprowadziły się do eksploracji warstw nie-  
uszkodzonych pracami ziemnymi, dokumentacji odsłoniętych profili,  
zebrania materiału zabytkowego wyrzuconego na hałdę.

We wschodniej części wykopu, na poziomie około 180 cm od po-  
wierzchni, natrafiono na relikty chaty w postaci bardzo źle zachowanych,  
rozłożonych, elementów drewnianych przyziemia i dobrze zachowanego  
paleniska, o średnicy około 0,80 m, z dużą zawartością przepalanej ce-  
ramiki. W wypełniku chaty i w sąsiadujących z nią warstwach wczesno-